

KÚRIA

Bfv.I.484/2015/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2015. év június hó 30. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A lopás vétsége és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőügyben **a II. rendű** terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Kaposvári Járásbíróság 7.B.692/2012/26. számú, valamint a Kaposvári Törvényszék 2.Bf.159/2013/2. számú ítéletét **a II. rendű** terhelthez vonatkozó részében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Kaposvári Járásbíróság a 2013. február 7. napján kihirdetett 7.B.692/2012/26. számú ítéletével **a II. rendű** terheltet bűnösnek mondta ki 2 rendbeli társtettesként elkövetett lopás vétségében [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés II. fordulat c) és d) pont]. Ezért őt, mint különös visszaesőt, halmazati büntetésül egy év hét hónap börtönbüntetésre és a közügyektől három év eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A bíróság a terhelttel szemben huszonötezer forint vagyonekobzást rendelt el és rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről, és a bűnyogi költség viseléséről.

Az ügyész és a **II. rendű** terhelt és védője által enyhítésért bejelentett fellebbezés folytán másodfokon eljáró Kaposvári

Törvényszék a 2013. május 16. napján jogerős 2.Bf.159/2013/2. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta: **a** II. rendű terhelt esetében a vagyonekhozás összegét huszonkettőezer forintra mérsékelte, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen **a** II. rendű terhelt terjesztett elő a Be. 416. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjára hivatkozással felülvizsgálati indítványt, amelyben a megtámadott határozatok hatályon kívül helyezését, és az új eljárás lefolytatására más elsőfokú bíróság kijelölését indítványozta.

Sérelmezte, hogy az ügyészi vád - a terhére rótt cselekmény elkövetési magatartásának és minősítésének hiányában - nem volt törvényes, az eljáró bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének [Be. 373. § (1) bekezdés a) pont], illetve az ítélet rendelkező része az indokolással teljes mértékben ellentétes [Be. 373. § (1) bekezdés III. b) pont].

Indítványában kifogásolta a Be. 375. § (1) bekezdésének megszegését is, mivel a bizonyítás törvényességének megsértése, valamint az eljárásban résztvevő személyek törvényes jogainak korlátozása - álláspontja szerint - olyan eljárási szabálysértések, amelyek az eljárás lefolytatására, a bűncselekmény minősítésére, valamint a joghátrány alkalmazására jelentős hatással voltak.

Az anyagi jogszabálysértésként hivatkozott a vele szemben közel egy időben, párhuzamosan, hasonló bűncselekmények miatt folyamatban lévő ügyek egyesítésének elmaradására, noha az egyesítés folytán kedvezőbb elbírálásban részesülhetett volna.

Végül a feltételes szabadság kedvezményéből történt kizárására vonatkozó rendelkezés felülvizsgálatát kérte.

A Legfőbb Ügyészség BF.565/2015/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartva a megtámadott határozatok hatályában fenntartására tett indítványt. Kifejtette, hogy az ügyek egyesítése lehetőség, az nem kötelező, esetleges elmaradása a felülvizsgálatra okot adó eljárási szabálysértések körén kívül esik. A vád mindenben megfelel a Be. 2. § (2) bekezdésében írt feltételeknek.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt - mivel azt az ügyész nem a terhelt terhére nyújtotta be - a Be. 424. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen, a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta el.

A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján a bíróság jogerős

ügydöntő határozata ellen akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.

A Be. 373. § (1) bekezdés I. c) pontja alapján a bíróság ítéletét hatályon kívül kell helyezni és az eljárást meg kell szüntetni, ha a bíróság törvényes vád hiányában járt el.

A felülvizsgálati indítványnak a törvényes vád hiányára hivatkozó részét a Kúria nem találta alaposnak.

A vád törvényessége a vádirattal szemben támasztott azoknak a tartalmi követelményeknek a minimuma, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a büntetőeljárás bírósági szakasza meginduljon, s a bíróság az eljárást lefolytathassa [EBH 2015.B.10.].

Törvényes vád feltételeit a Be. 2. §-a rögzíti, az (1) bekezdés szerint a bíróság az ítélezés során törvényes vád alapján jár el. A (2) bekezdés értelmében törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körül írt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi.

A vád tárgyává tett cselekmény körülírása akkor pontos, ha a vádló indítványában ismertetett történeti tényállás hiánytalanul tartalmazza a bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő konkrét tényeket: az elkövetési magatartást, a cselekmény megvalósulásának helyét, idejét és egyéb körülményeit (1/2007. BK vélemény). Ily módon a vád tárgyává tett cselekmények történeti tényállásának leírása határozza meg a vád kereteit.

Ezen törvényi feltételeknek a Kaposvári Városi Ügyészség B.1468/2012/28-II. számú vádirata teljes mértékben megfelel. A vádirati tényállás I. és II. pontja rögzíti, hogy a terheltek rendszeres haszonszerzésre törekedve az ott megjelölt két sértett, egyébként szabálysértési értékhatárt meg nem haladó értékű kerékpárját dolog elleni erőszak alkalmazásával elvették. Mind a terheltek cselekvőségét, azaz a pontos elkövetési magatartást, az elkövetés tárgyát, az elkövetés helyét és idejét, az elkövetési értéket, valamint a későbbiekben a cselekmény Btk. szerinti minősítését a vádirat pontosan és hiánytalanul tartalmazza.

Nem találta a Kúria megalapozottnak a felülvizsgálati indítványnak az indokolási kötelezettség hiányára történő hivatkozását sem.

A Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontja alapján az indokolási kötelezettség megsértése akkor valósul meg, ha a megtámadott határozat oly mértékben hiányos, hogy nem állapítható meg belőle

mire alapította a bíróság a döntését a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése, vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása körében.

Ezen felülvizsgálatra okot adó eljárási szabálysértés nem állapítható meg, ha az ügydöntő határozatból kitűnik a bíróságnak a tényállás megállapításával összefüggő, tényfeltáró és értékelő tevékenysége, valamint az, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontját, a bűnösséggel, a cselekmény minősítésével, a büntetéssel vagy intézkedéssel kapcsolatban mire alapozta (EBH 2011.2387.).

Mindebből következően a Kúria (Legfelsőbb Bíróság) következetes ítélkezési gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárásban a megtámadott határozat hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértés csak akkor állapítható meg, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás olyan ellentmondásokat tartalmaz, amelyek miatt a büntetőjogi felelősségre vonás szempontjából jelentős kérdésekben nem állapítható meg, hogy a bíróság milyen tényállásra alapította a rendelkezését, illetve milyen módon vette számba az ennek alátámasztására szolgáló bizonyítékokat.

Ilyen hiányosság a felülbírált első, és másodfokú ítéletekben nem volt megállapítható.

Az ügydöntő határozatokból kitűnik az eljárt bíróságoknak a tényállás megállapításával összefüggő, tényfeltáró és értékelő tevékenysége, továbbá az, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontjukat a bűnösséggel, a minősítéssel, a büntetéssel, illetve intézkedéssel kapcsolatban mire alapozták. A bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége, és az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadását jelenti.

A II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványában hivatkozott a Be. 373. § (1) bekezdés III. b) pontjára is, mely szerint hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés valósul meg, ha az ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.

Ugyanakkor ennek alátámasztására semmilyen konkrét körülményre nem hivatkozott, és olyan tény sem jelölt meg, ami alapján ez a teljes mértékű ellentmondás megállapítható lenne. Az ítéleteknek a II. rendű terhelt bűnösségének megállapításával, a terhére rótt cselekmények jogi minősítésével, és az alkalmazott joghátrányokkal kapcsolatos rendelkezések, és az erre vonatkozó indokolási részek között ilyen ellentét nem állapítható meg.

E körben a felülvizsgálati indítvány minden alapot nélkülöz.

Felülvizsgálatnak - eljárási szabálysértés címén - kizárólag a fentiekben már pontosan meghatározott, kimerítően felsorolt esetekben, valamint a Be. 416. § (1) bekezdés d) pontja alapján van helye.

Nem tartoznak ebbe a körbe a Be. 375. §-ában megjelölt ún. relatív eljárási szabálysértések, valamint a büntetőügyek egyesítésének elmaradása, ezért a felülvizsgálati indítvány erre történő hivatkozása a törvényben kizárt.

Megjegyzi a Kúria, hogy a Be. 72. § (2) és (3) bekezdése szerint egyesíteni lehet azokat az ügyeket, amelyek együttes elbírálása az eljárás tárgyára, vagy az eljárásban részt vevő személyekre tekintettel, illetve egyéb okból célszerű. Ugyanakkor az egyesítést mellőzni kell, illetve az ügyeket el kell különíteni, ha a terheltek nagy száma, vagy egyéb ok a büntetőjogi felelősségnek ugyanabban az eljárásban történő elbírálását jelentősen megnehezítené.

A tárgyalás előkészítésére vonatkozóan a Be. 265. § (1) bekezdése a Be. 72. §-ára utalással rendelkezik arról, hogy a bíróság hivatalból vagy indítványra határoz az ügyek egyesítéséről vagy elkülönítéséről.

A Be. 265. § (2), (3) és (4) bekezdésének összevetéséből megállapítható, hogy az ügyek egyesítése kizárólag abban az esetben kötelező, ha próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt a próbára bocsátott ellen újabb eljárás indul, vagy ha a próbára bocsátott ellen a próbaidő előtt elkövetett bűncselekmény miatt a próbaidő alatt indult eljárás.

Ilyen törvényi feltétel a II. rendű terhelt esetében nem állt fenn.

A Kúria a teljesség kedvéért utal arra, hogy a próbára bocsátással kapcsolatos kötelező egyesítés elmulasztása esetén sincs helye felülvizsgálatnak a Be. 416. § (4) bekezdés c) pontjára figyelemmel, mivel ilyen esetben a Be. 568. §-a szerinti különleges eljárás lefolytatásának lehet helye.

A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor, míg a b) pont alapján abban az esetben, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak.

A felülvizsgálati eljárásban ugyanakkor törvényi előírás, hogy a Be. 423. § (1) bekezdése értelmében a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, és a felülvizsgálati indítványban ez a tényállás nem támadható.

A fentiekből következően a tényállás alapjául elfogadott bizonyítékok, valamint a bíróságok bizonyítékokat értékelő tevékenysége nem vitatható, miként a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok eltérő értékelésére, további bizonyításra, vagy ez okból az ítélet megváltoztatására, illetve hatályon kívül helyezésére sem kerülhet sor.

Felülvizsgálati indítványában a II. rendű terhelt maga sem hivatkozott olyan körülményre, egyetlen egy tényt sem jelölt meg, amely a bűnösség törvénysértő megállapítását eredményezte volna, csupán ennek jogszabályi hivatkozását [Be. 416. § (1) bekezdés a) pont] tüntette fel.

Felülvizsgálati indítványának ezen része lényegében az eljárt bíróságok bizonyíték-értékelő tevékenységét, és a tényállás megalapozottságát támadta, amely a felülvizsgálati eljárásban kizárt.

Végül törvényben kizárt a feltételes szabadság felülvizsgálatát célzó részében a II. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa.

Nincs helye felülvizsgálatnak a Be. 416. § (4) bekezdés c) pontja szerint, ha a törvénysértés különleges eljárás lefolytatásával (Be. XXIX. Fejezet I-II. Cím) orvosolható. A Be. 557. § értelmében a bíróság utólag határoz, ha a jogerős ítélet a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatban nem a törvénynek megfelelően rendelkezett.

Mindezekre figyelemmel a Kúria - miután olyan eljárási szabálysértést sem észlelt, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése értelmében köteles - a Be. 426. § alapján a megtámadott határozatokat a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezésnek a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatnak pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja alapján nincs helye. Az ismételt indítvány benyújtásával összefüggő tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát mellőzheti [Be. 421. § (3) bekezdés].

Budapest, 2015. június 30.

*Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, dr. Csák Zsolt s.k. előadó
bíró, dr. Vaskuti András s.k. bíró*

*A kiadmány hitelével:
TóthLné
bíróági tisztviselő*